

[Landbrugsministeren.]

vilkår. Der er herpå oprettet noget over 7.000 nye selvstændige brug og afhændet lige ved 4.000 tillægsparceller. Det kan således næppe bestrides, at jordrentepriippet har haft stor betydning for fremme af familiebruget her i landet.

Når jeg ikke desto mindre nu fremsætter forslag, der tager sigte på afvikling af jordrentesystemet, er baggrunden dels de problemer, der følger af, at byudviklingen og industribyggeriet er nået ud til et stadig stigende antal jordrenteejendomme, dels — og navnlig — den meget betydelige ulighed i de økonomiske vilkår, som udviklingen har medført for på den ene side jordrentehusmændene, der gennem jordrenten må forrente en stærkt stigende grundværdi, og på den anden side de øvrige statshusmænd, der har fået jorderhvervelsen finansieret af staten ved et jordkøbslån.

De store grundværdistigninger ved 13. almindelige vurdering har medført, at jordrentehusmændene må se det grundlag, hvoraf de svarer jordrente, øget med fra 40 til 170 pct., medens husmænd med jordkøbslån forrenter og afdrager uændrede gældsforpligtelser.

Da denne udvikling ikke har været ledsaget af øget afkast inden for landbruget, idet landbrugets forrentningsprocent har været ret lav, er det forståeligt, at jordrentehusmænd i stort tal har fremsat ønske om jordrentens afløsning.

Ved forslagens nærmere udformning er det lagt til grund, at afløsningen må finde sted på grundlag af ejendommens jordværdi på afløsningstidspunktet, normalt således som denne værdi er udtrykt ved den seneste ansættelse til grundværdi, dog med en vis ajourføring og i særlige tilfælde en adgang for såvel ejeren som statens jordlovsudvalg til at forlange afløsningen foretaget efter særlig vurdering ved de sædvanlige vurderingsmyndigheder, herunder i anketilfælde skyldrådet og landsskatte retten.

Det er samtidig fundet rimeligt, at der for ejendomme, som anvendes efter det oprindelige formål, gives mulighed for, at afløsning sker mod et pantebrev. For disse ejendomme er låneordningen tillempet efter de gældende regler i statshusmandsloven,

således at der betales en rente på 5 pct. og for selvstændige brugs vedkommende gives rente- og afdragsfrihed for en femtedel, men med adgang til skærpelse ved ejerskifte.

Herudover foreslås dog hjemmel til også i andre tilfælde, hvor særlige forhold taler derfor, at bevilge afløsningslån på skærpede vilkår.

Jeg skal fremhæve, at det i lovforslagets § 2 er foreslået, at jordrenten i de første tre terminer efter den 13. almindelige vurdering stadig svares af den hidtidige ansættelse til jordrente. Det har været tanken hermed at give en vis udsættelse med virkningerne af denne vurdering, medens de enkelte ejere tager stilling til spørgsmålet om afløsning. Når disse terminer er passeret, kan der under hensyn til afløsningsmuligheden ikke være anledning til fortsat lempelse i jordrenten.

Forslaget til lov om ændringer i lov om opførelse af arbejderboliger på landet indeholder bestemmelser, der i alt væsentligt svarer til de bestemmelser om afløsning af jordrenten, om långivning til formidling heraf og om lempelse af jordrenteydelsen i de første tre terminer efter 13. almindelige vurdering, der indeholdes i forslaget til lov om ændringer i statshusmandsloven.

Hvad angår de særregler, som gælder for arbejderboligerne, navnlig med hensyn til fastsættelse af vilkårene for afløsningspantebrevet, kan jeg henvisse til bemærkningerne til lovforslaget.

Forslaget indeholder herudover — ligeledes efter samme mønster som det, der er anvendt ved udarbejdelsen af forslaget til lov om ændringer i statshusmandsloven — overførelse af en del udlånsbestemmelser af mere permanent karakter fra udlånsloven samt en del ændringer af redaktionel og teknisk karakter med henblik på en almindelig ajourføring af lovens bestemmelser og systematik.

Man må nok erkende, at disse lovforslag og forslag til lov om landbrugsejendomme, der også fremsættes i dag, kan rejse forskellige problemer med hensyn til finansieringen af strukturforbedringer. Regeringen er villig til at se på disse problemer, og jeg har anmodet landbokommissionen om at søge arbejdet med finansieringsspørgsmålet fremmet og herunder især tage op til over-